

Posudek bakalářské práce Adama Paška “Žižekova logika obecnosti a dialektika vědomí“

Bakalářská práce Adama Paška se podle názvu a obsahu jedné z částí (s. 18-24) věnuje Žižkovým logickým úvahám, které nad Lacanovými „fomulemi sexuace“ přetváří do svérázné interpretace Aristotelova logického čtverce. V ní jsou prosté formálně platné přechody a vztahy typu „platí-li něco pro každé, pak to platí pro některé“ upraveny tak, aby odpovídaly Žižkovým interpretacím hegelovské filosofie, v níž je např. z prosté obecnosti možné usoudit na existenci výjimky apod. Především to dalšímu textu proto, že sama tato část práce – která odpovídá zamýšlenému zadání – vykazuje náležitosti kvalifikační práce (spíše diplomové než bakalářské). To platí již proto, že mnohé z Žižkových myšlenkových a argumentačních zkratk domýšlí a přehledně schematizuje.

Vlastním tématem práce není nicméně Žižekova logika, ale sama Hegelova dialektika, a to v základní dialektické struktuře trojpohybu, v němž je Kantův transcendentální idealismus – s rozlišením věci o sobě a věci pro nás – transformován na idealismus absolutní. Zde je, jak jsme stručně informováni úvodem, věc o sobě rozeznána také jako věc o sobě pro nás a k této dichotomii je pak přidáno rozlišení pro sebe jako syntetické usmíření obou. Předložená práce přitom za základní problém bere samu strukturu dialektického pohybu, resp. otázku, kde se v syntéze coby překonáním původní teze a antiteze bere spor, jenž k ní coby nové tezi dovoluje stanovit novou antitezi, aniž bychom se jednoduše vrátili k tezi původní a celé rozlišení tak opět nekolabovalo do původní dichotomie.

Vlastní přínos práce spočívá v tom, že Žižkovy úvahy k formulím sexuace čte jako řešení tohoto základního problému, které pak v třetí, nejrozsáhlejší části práce, dokumentuje na podrobném výkladu prvních částí Hegelovy *Fenomenologie ducha*. V celé práci vychází autor jak z důkladné znalosti a promyšlení sekundární literatury (zejména Hyppolitovy interpretace Hegela), tak z původních textů. Ani jejich mimořádná obtížnost autorovi práce nečiní potíže v jejich podrobném a zasvěceném výkladu a zejména v syntetické práci s nimi. Zde lze vyzdvihnout zejména uplatnění Žižekova logického čtverce na problém necykličnosti dialektiky a celý rozbor úvodních kapitol *Fenomenologie* ve světle předchozích úvah.

Práce je psána čtivě, jak se stylistickou zručností, tak s vysokou kulturou argumentační práce a strukturování textu. K jejímu obsahu nemám větších připomínek, v rámci obhajoby by ale mohl autor předvést řešení popsaného problému hegelovské dialektiky skrze úvahy o konstitutivní výjimce na nějakém konkrétním příkladu.

Práci doporučuji obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako výbornou.

V Praze dne 13. 5. 2016

Doc. PhDr. Vojtěch Kolman, PhD